

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikke		Osztályozás
	Szerző		
	Cím	Uj fővárosi könyvtár.	
	Idő	1914 4	
Forrás:	Pesti hírlap		Személy
Bp.	1914	4/23	Helyszám
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	

027.42

Az új fővárosi könyvtár.

A szociálpolitikai ügyosztály előterjesztést tett, hogy a Kálvin-tér és Ráday-utca sarkán fekvő fővárosi telken, az ugynevezett Két orosz-lán helyén, építsék fel az új fővárosi könyvtárt és a képzőművészeti gyűjteményt magában foglaló közművelődési intézetet, amelyhez az illetékes tényezők is hozzájárultak. A tervek már el is készültek s azokat a középítési bizottság is letárgyalta.

Pénteken a pénzügyi bizottság foglalkozott az előterjesztéssel, amelyhez elsőnek *Lengyel Endre* szólott hozzá, aki a javaslatot örömmel üdvözölte. Már 1910-ben terjesztett elő indítványt a közgyűlésen egy nagy nyilvános központi könyvtár építésére és indítványát dr. *Bárczy* polgármester aztán teljes egészében magáévá tette. Abban az időben a *Tisza Kálmán*-térre tervezték a könyvtárt, ma azonban azon az állásponton van ő is, hogy a *Tisza Kálmán*-térre szükség van s ezért de meg azért is, mert e a tér nincs a főváros centrumában, nem lehet az új könyvtárat itt felépíteni. Az új könyvtárnak a többi könyvtár közelében kell lennie; így van ez Berlinben és Bécsben is. E szempontok tekintetbe vételével ő is a legalkalmasabbnak tartja az új könyvtárnak a *Kálvin-téren* való elhelyezését, mert ez a telek különben is olcsóbb, mint a másik, amely e szempontokból tekintetbe jött, t. i. a kegyesrendiek dunaparti telke. Kétségtelen, hogy a *Kálvin-téri* telek a leltári értékénél többet ér; de minthogy nincs más alkalmas telek, nem szabad sajnálni egy ilyen nagyfontosságú kulturális intézménytől a másfél milliót. A terveket is jóknak tartja, csak az az ellenvetése van, hogy az építész költségkiszámítását drágának tartja, mert ilyen kulturális intézménynél az egyszerűségekre is kell törekedni. A be'ső berendezésre felvett összegben is lehet

felesleget elerni. A javaslatot örömmel üdvözli és elfogadja.

Havass Rezső szerint nagy szükség van erre a nyilvános könyvtárra. Elismeréssel szólott arról a tevékenységről, amely a könyvtárban folyik. Pénzügyi szempontból talán nehéz egy kissé a kérdés, de ő úgy fogja fel, hogy ez a főváros millenárius ajándéka. Azt indítványozta, hogy a könyvtár előtt, vagy annak csarnokában vagy udvarán *Könyves Kálmán*nak, aki lángeszével és hódító erejével nemzetünket a világpolitikában méltó szerephez juttatta, szobrot állítsanak.

Springer Ferenc nincs abban a helyzetben, hogy az előterjesztést elfogadja. A tervezetben öletszerűleg nyilvánult és a számításokat sem tartja reálisoknak. Számadatokkal igyekezett bizonyítani, hogy a *Két orosz-lán* telke 300.000 koronával drágább, mint a piaristáké. Az építkezés is drágább lesz ezen a helyen, mert ropant értékes maga a telek, amelyen épült. Gondoskodni kellene más telekről, és felvetette, hogy talán az *Üllői-uton* levő *dohánygyári* telep volna erre a célra felhasználható. Azt kérte, hogy ne siettessék a javaslat elfogadását.

Feleki Béla megállapította, hogy a főváros minden irányban, de különösen szociális irányban eleget tett kötelességének, csak a kultúra terén alig tett valamit. Ebből a szempontból is, de egyébként is elfogadja a javaslatot. — *Pető Sándor* azt kifogásolta, hogy a képtárat a harmadik emeletre tervezik. — *Márkus Miksa* mint a könyvtári bizottság tagja szállt sikra az előterjesztés érdekében. Teszi ezt annál inkább, mert elsőrendű kulturális szükségletről és annak mielőbb való létesítéséről van szó. Örömmel konstatálja, hogy az intézmény ellen egy hang sem hallatszott. Az általános fegyverkezés korszakában nekünk polgárainkat a magunk munkálata szerint kell felfegyverezni, még pedig a tudomány fegyverével, hogy ezekkel vihassuk meg azokat a nagy harcokat, amelyek előtt állunk. Sajnos, hogy nálunk a kulturális kiadások

kizárólag a fővárost terhelik, és nem vagyunk abban a szerencsés helyzetben, mint a külföldön, hogy ajándékba kapjuk az ilyen intézményeket. Nálunk csak kaszárnyákat és adóhivatalokat építenek. Megnyugtatóan igyekezett *Springer* a tekintetben, hogy a kereskedelem és az ipar fejlődésének nem árt a könyvtárnak a *Kálvin-téren* való elhelyezése, mert ugy a kereskedelemnek, mint az iparnak azon a vidéken van még elegendő helye a terjeszkedésre. A *Kálvin-téri* elhelyezést a főváros egyeteme szempontjából a legszerencsésebbnek tartja és kéri, hogy az előterjesztést fogadják el. Együttal kijelentette, hogy *Havass* indítványához is hozzájárul.

Platthy Györgynek a könyvtár ellen ugyan sok kifogása volna, de ezeket a kifogásait majd a könyvtári bizottságban fogja előadni. A tervezetet elfogadja. Egy aggodalma van csak, hogy az építési költségeket túl fogják lépni. *Havass* indítványához hozzájárul s felvilágosítást kér a népkönyvtárakat illetőleg.

Bárczy István polgármester reflektált ezután a felszólalásokra. Nemsokára — ugymond — a milleniumi alapítványok jubileumát fogjuk ülni, anélkül, hogy történt volna valami. Ő már annyira van ebben a kérdésben, hogy bármely elhelyezésbe belenyugszik, csak legyen már végre meg a könyvtár. Ezután az egyes kifogásokkal foglalkozott és kérte, hogy ne késleltessék a könyvtárnak az építését. A képtárra vonatkozólag azt válaszolta *Pető Sándornak*, hogy nem az a fontos, hogy a földszinten legyen a képtár, hanem hogy a *Kálvin-téren* legyen, mert itt meg fogják nézni. A város képe szempontjából is szerencsésnek tartja a megoldást s kéri annak elfogadását.

A bizottság az előterjesztést elfogadta és *Havass* indítványát a tanács figyelmébe ajánlotta.